

อัตราการหลั่งน้ำลายและโรคฟันผุในผู้ป่วยจิตเวช

ชัยพร ยิ่งเจริญพาสุข, ท.บ.*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่าเฉลี่ยของอัตราการหลั่งน้ำลายและผลกระทบต่อการเกิดโรคฟันผุในผู้ป่วยจิตเวช โดยเป็นการศึกษาภาคตัดขวาง ในกลุ่มผู้ป่วยที่มารับบริการในแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ จำนวน 400 ราย เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2548 ถึง 30 พฤศจิกายน 2548 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไปนำเสนอเป็นความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการหลั่งน้ำลายของผู้ป่วยที่ได้รับและไม่ได้รับยาตามกลุ่มยาทางจิตเวชด้วย t-test ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับยาตามกลุ่มยาทางจิตเวชกับการเกิดฟันผุโดย Logistic regression analysis ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยอัตราการหลั่งน้ำลายของผู้ป่วยจิตเวชมีค่า 0.23 ± 0.15 มิลลิลิตรต่อนาที ซึ่งต่ำกว่าค่ามาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีความชุกของฟันผุเท่ากับร้อยละ 65.5 ผู้ป่วยที่ได้รับยาด้านเศร้ามีอัตราการหลั่งน้ำลายต่ำกว่าและมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุเป็น 2.15 เท่า (95%CI=1.24-3.73) เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ป่วยที่ไม่ได้รับยากลุ่มนี้ ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าผู้ป่วยจิตเวชที่ได้รับยาด้านเศร้าจะมีอัตราการหลั่งน้ำลายต่ำกว่าปกติมาก จึงมีโอกาสเกิดฟันผุมากกว่าผู้ป่วยที่ได้รับยากลุ่มอื่นๆ ดังนั้นจิตแพทย์ควรตระหนักถึงผลข้างเคียงของยากลุ่มนี้และทันตแพทย์ควรมีส่วนร่วมในทีมรักษาผู้ป่วยเพื่อการดูแลอย่างบูรณาการ

คำสำคัญ : อัตราการหลั่งน้ำลาย โรคฟันผุ ผู้ป่วยจิตเวช

*โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์